

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés egész évre 12 korona.
fél évre 6 "
negyed évre 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.-t. — Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fillér.
Többszöri hirdetés
árkedvezményben részesül.

Nyílttér sora 40 fillér.

Az ó-esztendő.

Vármegyei törvényhatóságunk minapi közgyűléset azzal az óhajattal, mindnyájunk lelke mélyén érzett óhajattal, zárta be az elnök: „Adjon Isten hazánkuk boldog, az elmúlt boldogabb új esztendőt!” Mert nagyon szomorú esztendő telik be a mai nappal. Történelmünk legkeservebb emlékei, leggonoszabb kísértetei jártak körülötünk a lefolyt esztendőben.

A mostani szünettel ötnegyed esztendeje már annak, hogy a magyar parlament télen van karhóztatva. Ez idő óta egyetlen teglát sem rakott a törvényhozás annak a hatalmas épületnek az alapjába, melynek felelőse az ország boldogulása, a nép jóléte s vele együtt az ország sorsa függ. A fejlődés ezen ezéj felé törekvő nemzet életében egy pillanatig sem volna szabad szünetelni annak a tevékenységnek, mely kifele az alkotmány szilárdságát dokumentálja, az ország határain belül pedig a követelményeihez simulva mindig magasabbra szítja a közügy iránti lelkesedést, fejleszti a kulturát s vele a politikai érzetiséget, izmosítja a mezőgazdaságot, erősíti az ipart és kereskedelmet. Az ország életének erverése az igazi parlament, a hová, mint ember szívébe a vér, betódul a nemzet minden létezője: s a honnan minden jogos igénynek kielégítésre kell találnia.

Elborult lelekkel látjuk a tetlenség válságos időszakát, nemcsak azért, hogy termést nem hoz a párlagon maradt föld; hanem azért a dudvaért is, a mi benne ez idő alatt bokrostul terem. A hosszú törvénytelen állapot, melyben élünk, az ország gazdasági helyzetét egyenesen nyomorúságossá tette. A mi eleinte csak elvetté mutatkozott, a pangás ma már ijesztő rém képében kopogtat a gyárak, műhelyek és üzletek ajtajain. A vállalkozási kedv teljesen megszűnt; a tőke munkátlanul, gyümölcsötlenül hever s küszöbön áll ennek a helyzetnek elmaradhatatlan kísérője: a munkánszomor.

A gazdasági élet szomorú tünetei magukkal hozták a nép erkölcsi egyensúlyának megzavarodását is. Megingott a törvénytisztelet; a felzaklatott szenvedélyek erőszakos hajlamokat szültek. A kormány arra vállalkozott, hogy elfojtja a felénkült nemzeti szellem követeléseit. S ezen vállalkozása által, ezen akciója közben a nemzeti köz-

érzülettel szembe állította s felbátorította a nemzetiségi öntudatot. Szóval megvan minden tünet arra, hogy, ha meg hosszán tart a törvényen kívüli állapot ebben a szerencsétlen országban: halomra fog dűlni mindaz, a mit a kultúra, a becsületes munka keze fél évszázad óta épített. Még mennyi idő szorgos munkája, a természet milyen nagy bőkezűsége kell majd ahhoz, hogy újra magunkhoz térjünk s eljussunk addig a pontig, a honnan újra a békés fejlődés felé visz az út.

A béke reménységára felcsillant a politikai szemhatáron. Soha sem leste az általános érdeklődés mohóbb türelmetlenséggel ezt a tüneményt. S erős a hitünk, hogy sikertelen lesz az a törekvés, mely a tisztességes békekötést akadályozni törekszik. De azt is érezzük, hogy ez a béke csak olyan lehet, mely a zemzeti közérzületet, az általános óhajattal, a jogos várakozást kielégíti.

Ezt várjuk és reméljük az új esztendőből. Adjja Isten, hogy reményünk teljesedjen.

r. n.

Politikai hírek.

A békeakció, minden ellenkező, tendenciózus és kicsinyítő híresztelés dacára folyamatban van. A siker némi biztosítékát szolgáltatják Lukács László megbízható egyéniségének közreműködése, másrészt pedig a parlament egyes tényezőinek körében létrejött egyetelműség és harmónia.

Wekerle cikke. „A tizenkettedik órában” cím alatt Wekerle Sándor cikket írt a Neue Freie Presse karácsonyi számában az osztrák és magyar érdekek közöségéről és ellentétéről. A cikkíró hangsúlyozta, hogy mindenkor a magyar-osztrák közösség híve volt és így nem érheti őt az egyoldalúság vádjai. Az érdeklentétek okait kutatva, első sorban a közlekedési politikát hozta fel, amikor Magyarország a Keleten új kiviteli piacokat keresett és ebben az osztrákok érdekeiknek megtámadását látták. Aztán utal arra a harcra, amelyet Ausztriában a magyar liszt ellen indítottak. Ez a hajsza csak az elkeseredést növesztette, de magára a magyar lisztkivitelre semminemű befolyással nem bírt. Magyarország közveleményét uraló katonai kérdésben is megállapítható, hogy a hamis

gazdasági felfogások e kérdés megoldását is hátrányosan befolyásolják. Az általánosságban hangoztatott jogcímekkel, hogy Ausztria többel járul a sereg fenntartásához, felhatalmazottak velük egyesek magukat arra, hogy akadályként lépjenek fel Magyarország olyan kívánságai ellen, amelyek a szolgálati nyelv vagy a magyar csapatok külső jelvényei iránt nyilvánulnak, holott ezek a hadsereg egységét és harcképességét egyáltalán nem érintik, amint hogy a múltban sem érintették. Pedig alaposan megvilágítva ez a jogcím is téves.

A póttartalékosok a királyi parancs következtében f. hó 28-dikán bevonultak az elmaradt újoncz-létszám pótlására. Ezer meg ezer család maradt ezen intézkedés folytán kenyérkereső nélkül az amugy is inséges téli időben. Reméljük, hogy a képviselőház többsége, mihelyt módjában lesz, kárpótlásról gondoskodik a póttartalékosok családjai részére.

Törvényhatósági közgyűlés.

Alsó-Fehér vármegye törvényhatósága f. hó 29-én rendkívüli közgyűlést tartott Szász József alispán elnöklése alatt.

Az elnök megnyitván a gyűlést, napirend előtt bejelentette a közgyűlésnek, hogy a király Zeykfalvi Zeyk Danielt, vármegyénk főispánját, f. e. december 16-ról felt legfelsőbb elhatározásával, hű és buzgó szolgálatainak elismerése mellett főispáni állásától saját kérelmére felmentette. Midőn ezt a közgyűlés tudomására hozza és első sorban a vármegye tisztviselői karának nevében meleg szavakkal rója le a távozó főispán iránt tiszteletet, elismerését és hálaát; egyúttal betérjeszti a főispánnak a törvényhatósági közgyűléshez intézett következő búcsúlevelét:

„T. Törvényhatósági Közgyűlés!

Ő cs. és apost. királyi Felsége f. hó 16-diki reuvelétével legkegyelmesebben méltóztatott engem főispáni állásomtól saját kérelmemre felmenteni.

Több mint 12 éve voltam szerencsés Alsó-Fehér vármegyében mint annak főispánja vezető szerepet vinni; működésemmel célja nem volt és nem lehetett más, mint igen nehéz és komplikált viszonyok közt fekvő vármegyénk közállapotai fokról-fokra való fejlesztése.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megszünteti a köhögést, váladékot, ájelli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Nem reám tartozik bírálni, ha vajjon működésemmel volt-e valami eredménye, avagy meddő és eredménytelen volt minden jó szándékom, minden komoly törekvésem, minden fáradozásom, melylyel a kitűzött czél elérésére törekedtem.

Nem az én feladatomban mérlegelni, hogy vajjon 12 évi hivatalos működésem Alsó-Fehér vármegyére nevezve a stagnálás, a visszafejlődés, avagy a fokozatos haladás, a fokozatos fejlődés évei voltak-e?

E tekintetben a vármegye hazafias közönységét illeti meg első sorban a bírálat joga és kötelessége; és a vármegye közönysége bizonyynyal élni is fog ezen joggal s teljesíteni fogja kötelességét.

Nekem e perczen csak egy elodázhatatlan és kedves kötelességem van: a legőszintebb, a legmélyebb köszönet kifejezése azon szíves, hazafias támogatásért, melyben Alsó-Fehér vármegye törvényhatósági közgyűlése és a vármegye egész hazafias közönysége engem, sokszor igen nehéz kötelességem teljesítésében részesíteni méltóztatott, és a mely támogatás egyedül tette lehetővé, hogy kormányzatom 12 éve a béke és nyugalom 12 éve volt, mely a boldogulás minden előfeltételét magába rejtette.

Fogadjak önzetlen szándékaim hazafias támogatásáért őszinte mély köszönetemet, és tartanak meg engem továbbra is szíves jó emlékezetükben s ajándékozzanak meg most, midőn mint egyszerű munkás visszalépek az önök soraiba, továbbra is szíves jóindulatukkal és bizalmukkal.

Hazafias üdvözlettel

Zeyk Daniel.

A levél bucsuszavai mely hatással voltak a gyűlés tagjaira. Midőn az elnök javaslatot tett, hogy Zeyk Daniel főispánnak a vármegye ügyeiben kifejtett buzgó és sikeres tevékenysége örök emlékezetül jegyzőkönyvre vetessék: Török Bertalan biz. tag. jelentkezett szólásra és találóan, lelkes szavakban adott kifejezést az általános hangulatnak. 1893. jún. 8-án ő vette be — ugymond — a most távozó főispán esküjét s ő üdvözölte először. Nem hitte akkor, hogy jöhet idő Magyarországon, a mikor általános bizalommal és tisztelettel övezett férfiak elhagyják vezető állásukat, mert hazafias és alkotmányos érületükkel nem tudják megegyeztetni működésük folytatását. Tanuk lehetünk mindnyájan, hogy Zeyk Daniel főispán nehéz állását hazafias buzgósággal és az alkotmányos jogok szigorú szemelött tartásával teljesítette. De szóló tehet erről leginkább tanúságot; neki volt alkalma legtöbbször és legközvetlenebbül tapasztalni, hogy ezt a kötelességet mily nemesen és magas szempontból fogta fel. Ha végigtekint vármegyénk főispánjainak során, II. József ideje óta ez az első eset, a mikor a főispán alkotmányos aggodalmak miatt távozik helyéről. Midőn ezt a szomorú tény mélyen fájjalja, egyszersmind őszinte és mély tisztelettel néz arra a férfira, ki előkelő bizalmi állását a mai politikai helyzettel nem tartotta megegyeztethetőnek.

A közgyűlés nagy lelkesedéssel járult a távozó főispán érdemeit megörökítő jegyzőkönyvi határozathoz.

A bucsu ünnepies perczei után gyorsan tárgyalta le a közgyűlés az állandó választmány által előkészített tárgysorozatot. Régebbi vezett 660 kor. összeg, melynek rendelkezését a számvevőség nem tudta felkutatni, a tisztí nyugdíjalapra utaltatott. A községi körjegyzők f. é. fizetésének kiegészítésére szükséges 36300 kor. utalványozására fel-

kéretik a belügyminiszter. Nagyenyed városnak a Mart alatti és a Szitás malmok bérletére és a gőzfürdő telkenek megvételére vonatkozó szerződése jóváhagyatott. A belügyminiszter felhívása alapján tárgyalta és elvileg elfogadta a közgyűlés Vizakna városnak új szekház építésére vonatkozó határozatát. A községi számadásokkal kapcsolatban pedig azon indokból, hogy az állami számvevőség nem készíti elő kellő időre a községi számadásokat s így azok az év utolsó napjain tartatni szokott rendkívüli közgyűlésen nem tárgyalhatók, a mi a községek életében sok zavart okoz; felterjesztés történt a belügyminiszterhez, hogy vagy a hivatali személyzet szaporításával, vagy szerencsésebb ügybeosztással történjék gondoskodás a számvevőséghez kiosztott ügyek sürgős ellátásáról. Zala nyi Géza IV. aljegyző egészsége helyreállítása végett hat havi szabadságot kapott.

A tárgysorozatba felvett választások eredménye a következő:

A közigazgatási bizottság tagjaiul 1906—1907. évekre titkos választással megválasztottak: Csató János, dr. Mayer Ödön, Török Bertalan, Zeyk Dániel, br. Kemény Pál.

A vizsgáló-választmány tagjaiul a vármegye közönysége megválasztotta: Gáspár János, dr. Márk Izidor, Török Bertalan, dr. Várró László, Zeyk Kálmánt.

Elnökileg kinevezettek: elnökké Tóth Miklós, tagokul: dr. Garda Kálmán, Lázár István, dr. Müller Jenő

A számonkérő szék tagjaiul megválasztottak: gr. Bethien Sándor, Nagy Lajos, Szilágyi Farkas.

A községi számadásokat vizsgáló bizottság tagjaiul: Elnökül Zeyk Kálmán, tagokul Tóth Miklós, id Imreh József, Gáspár János, br. Bánffy Kazimir, Cirner Ákos.

A napirend letárgyalása után dr. Maniu Gyula biz. tag a közgyűlés engedelmével rövid román beszéd kíséretében a következő interpellációt intézte az elnökhöz:

1. Van-e tudomása az alispán urnak az ezen megyében lakó románok állítólagos fölkelese s az ezek részéről állítólag készülőfélben levő vérengzések felől szándékosan terjesztett és egyes helyeken hitelt is talált hírek felől? Ha igen, micsoda lépéseket tett az alispán ur ezen tévhírek forrásának kipuhatólására s mily intézkedéseket tett vagy szándékozik tenni a kedélyek megnyugtására és ezen, a román nép iránti bizalmatlanság és gyűlölet szitása és az amugy is szűk korlátok közé szorított polgári jogok megnyirbálásának ürügyül szándékosan kitalált rémhírek kellő értékűre való leszállítása czéljából.

2. Van-e tudomása az alispán urnak arról, hogy az alsóbb fokú közigazgatási hatóságok megakadályozzák a gyűlésezési jog szabad gyakorlását, lehet-e ennél tévén ez által a román nép akaratának törvényes módon való megnyilatkozását? Ha igen, mily intézkedéseket szándékozik tenni ezen közhatalmi visszaélés megakadályozása végett és hajlandó-e a kellő lépéseket a végből megtenni, hogy a polgári jogok kellőképpen tiszteletben tartassanak.

Az elnök alispán az egyéniséget jellemző határozottsággal és biztossággal általános nagy figyelem közt válaszolt a hozzá intézett kérdésekre. Tudomása van — ugymond — hogy könnyelmű szóbeszéd és felületese hivatali közlemények alapján oly hírek keletkeztek, melyek alkalmasak a vármegye

magyar és román lakosságának évtizedek óta fennálló békés együttélését megzavarni. Megnyugtathatja a vármegye közönységét, hogy a román lakosság mozgalmairól és készülődéséről szóló hírek teljesen alaptalanok. Egyfelől biztosan tudja, hogy a román nép intelligens vezetői maguk érzik legmélyebben azt a kötelességet, hogy népüket az állami rend tiszteletben tartására figyelmeztessék; másfelől biztosíthat mindenkit, hogy az állami rend és közbiztonság védelmére, szükség esetén, hathatós eszközök allanak rendelkezésre. De kéri a törvényhatóság tagjait is, hogy ok nélkül való izgalomra ne engedjék magukat ragadtatni. A maga részéről, ámbár jól tudta, hogy a könnyelműen vagy czélzatosan terjesztett izgatottságra semmi ok sincs: mégis megerősítette a csendőrlétszámot a kedélyek megnyugtására végett. Egyéb intézkedést nem látott szükségesnek.

A második kérdésre azt válaszolja, hogy a közigazgatási hatóságok a népgyűlések engedélyezésében a belügyminiszter rendelete értelmében járnak el. Ha a népgyűlések kellő formák közt bejelentetnek és zavartalan lefolyásuk a megfelelő intézkedések által biztosítható: a mint a tartott népgyűlések mutatják, akadályt eléjük senki sem gördít. S azért az interpelláció második részében a közig. hatóságok ellen emelt vádat kénytelen visszautasítani.

A választ, az interpellációval együtt, az egész közgyűlés általános megnyugvással és helyesléssel vette tudomásul.

—Z—

Nevezetes évforduló.

A vágyak és szenvedélyek kavargásában egy gyöngéd gondolat ötlék fel. A jövő türelmetlen követelése mellett szerényen húzódik meg a múltnak való hódolat.

Egy év múlva ezer eszteudeje lesz Árpád fejedelem halálának. Nem lehet a ma olyan küzdelmes és a holnap olyan csábító, hogy ezer évnek ezt a fordulóját figyelem és szeretet ne várja, kegyelet és megindultság ne fogadja, büszkeség és remény ünnepé ne tegye.

Kilencszázhatvan hunyt ki a honszerző vezér mély tűzü szeme, a mely látta még a távol keleti mezőket és a mely elsőnek tekintett — magyar törzsből — uralkodói pillantással végig a magyar rónán. Kilencszázhatvan temették el paták partján, lóáldozattal táltosok szavával, Fehéregyházán. A sir nincs már sehol. A dombot, melyet föléje emeltek, elseperte az idő. A helyét sem tudjuk. De a temetés éve feljegyeztett s biztosan tudjuk az ezredik fordulóját.

Ezer év; biztos, kimért, formát nyert ezer esztendő. A végtelen lehellete csap felénk a múltból, a történelem szárnycsapása borzongat végig és elszorult lélekkel állunk meg a múlt vízének mélységei felett.

Ünnepeljük meg Árpád fejedelem emléket. Csak nem régiben olvashattuk Szalay Károly figyelmeztető szövegét. A figyelmeztetés bizonyára nem marad hatástalan. Az igazi ünnep megfrissülése a léleknek, világosodása az elmének. Nézzünk vissza azon a napon a múltba, az ezeresztendőbe; a véres, a könnyes, a küzdelmes múltba; és tekintünk előre a jövőbe, a mely szintén küzdelmeket kínál. Az a nap a lélek megerősödésének, a szem tiszta látásának napja lehet. Ezen a napon ott Pusztaszeren tekintsenek végig az ünnepelők a nagy magyar síkságon.

Itt a merre ellát a szem, még él az a nép, melynek Árpád kardja vágott utat. De élete nem az az élet, a melyet óhajtunk neki. Pusztul, gyengül, vándorol innen tovább. Ásóval és kapával megy innen és keres olyan földet, mely jobb kenyeret ad neki.

Árpádra való emlékezésünk, a pusztaszeri ünnep legyen teljes felvonulása az ezereves nemzet minden erőinek. Legyen kivirágzása a magyarság minden lelki szépségének. Legyen mutatója mindennek, amit elértünk; s mindannak a mit biztosan ígérhetünk. Legyen ragyogó jele annak, hogy sok megpróbáltatás és sok tevélyég után a szabadság- és népjólét utain halad előre a honfoglalók nemzete.

r. n.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Előfizetőinket kérjük, legyenek szivesek az előfizetés megújításával hazafias törekvésünkben bennünket támogatni.**

— **Boldog új évet kívánunk olvasóinknak.**

— **Áthelyezés.** A közoktatásügyi m. kir. miniszter Hamza György nagyenyedi áll. elemi iskolai tanítót a hatvani állami elemi iskolához helyezte át.

— **Az időjárás** egészen megenyhült. Vármegyénk több vidékén eső esett f. hó 29-dikén.

— **„Új évi üdvözetek megváltása.”** fejében Hollós István és neje a „Nagyenyedi Szegény Tanulókat Segélyező Kör” pénztára javára hat (6) koronát adott.

— **Nagyenyed hölgyeihez.** A „Nagyenyedi Kossuth Lajos asztaltársaság” 1906. január 8-án meg akarván koszoruzni a 49-ben elesett honvédek síremlékét, városunk hölgyeihez fordul megszívleendő kérésével. A sirra helyezendő koszoru virágait kéri. Minden nemes szívű hölgytől egyetlen szál virágot, mely január 8-án déli 12 óráig a függetlenségi és 48-as kör helyiségebe (Főtér 9) küldendő, hol annak megkötevéseiről és szállaggal leendő elátásáról az elnökség fog gondoskodni. Az adakozók nevének feljegyzésére iv van kibocsátva, az iv hordozója egyúttal fel van hatalmazva, hogy világmegváltás czimen egy szál virág fejében 20 fillért fogadjon el, melyből a koszoru szállagjának ára lesz fedezve. A koszorut az asztaltársaság és Nagyenyed hölgyei nevében beszéd kíséretében helyezik január 8-án este megtartandó ünnepség alkalmával. A szép, minden izében hazafias eszmet ajánljuk hölgyeink jóakaratu figyelmébe.

— **A Szabad Liozeum** mult csütörtöki előadásán dr. Szilády Zoltán tanár tartott érdekes előadást a háborúról és békéről. Jövő csütörtöki ismét ő beszél „a vad népek családi életéről.”

— **Jóteknő ozón** műkedvelői előadás lesz Vizaknán ma este a Breszler-szálló nagytermében. Előadják a „Falu rosszá”-t.

— **Színház Nagyenyeden.** Palotay Antal színigazgató tarsulata f. hó 29-dikén kezdte meg előadásainak sorozatát. Színre került a „Koldus diak” című szép zenéjű

operette. Az előadás elég jó volt; a jelen volt közönség meglepéssel nyilatkozott az első est sikeréről.

— **Mulatság.** Mint értesültünk, a kolozsvári ev. ref. theologia ifjusága a jövő évi február havában városunkban mulatságot fog rendezni. Előre és örömmel üdvözljük a derék ifjakat eski vándoruk, hogy ugyanoly szép siker emlékével térjenek vissza, mint ezélt négy évvel.

— **Hamis ötkoronások.** Ismételten figyelmzettjük a közönséget, hogy hamis ötkoronások vannak forgalomban s azok elfogadásával elővigyázattal éljen; és ha valaki kap ilyen hamis pénzt, adja át azonnal a rendőrségnek.

— **Követésre méltó példa.** A marosvásárhelyi függetlenségi párt f. 29-dikén gyűlést tartott, melyen kimondták, hogy osztrák ipar terméket nem vásárolnak.

— **Záróra ügyvédi irodákban.** Tudvalevő, hogy ügyvédi irodákban a hivatalos órák este 6-ig tartanak. A fővárosban érdekes mozgalom indult meg az ügyvédjelöltek és ügyvédsegédek körében azzal a céllal, hogy az irodai záróra, mely fővárosi ügyvédi irodákban valóságos 7-ig, sőt tovább is tart a téli hónapokban hat, a nyáriakban öt óráig legyen. Ennek a mozgalomnak azonban alig lehet általános sikere, mert kint, hogy az új záróra csak azon irodákban vihető keresztül, amelyekben eredeti Remington-Standard írógépek működnek, mert ezekkel négyszerte gyorsabban írnak, mint kézzel és ezenkívül rendkívüli előnyük, hogy az egyszerűebb többpéldányos ügyiratokat ugyanazon időn belül nyomtatászerű kivitelben készítik. Mivel pedig az irodák egy tekintélyes részében meg ezidőszent csak kézzel és nem írógéppel írják, ezek alkalmazottai mindaddig ki lesznek rekesztve abból a bizonyára üdvös újításból, a míg az ő irodájukban is nem alkalmazzák az országzerte ismert, Remington-írógépeket. Ezt a hírt fővárosi lapokból vettük át es minthogy olvasóink közül számosan fordultak hozzánk azzal a kéréssel, hogy az amerikai Remington-írógép kapható-e hazánkban és hol, közöljük az érdeklőkkel, hogy e gépek eladási telepe Budapesten, Glogowski és Társa cégénél, Andrassy-ut 12. a. van.

— **Alapos tévedés.** Himes Károly nyíregyházi iparos disznót ölt a napokban és ugyanezen napon meghalt az anyósa is. A holttestet a lakás egyik szobájában terítették ki. Éjjel tolvajok törtek be a lakásba, hogy a leölt disznót ellopják, de véletlenül abba szobába törtek, ahol fehér lepedővel leterítve a halott volt kiterítve. A tolvajok megfogták az asztalt s hogy a prédán osztozzanak, kivitték a város legvégére. Mikor aztán a takarót fellebbentették és meglátták a furesa zsákmányt, úgy megijedtek, hogy szétfutottak. Az ellopott anyóást, másnap reggel találták meg az arra járó napszámosok.

— **Tévedések vigjátéka.** Egy zsidó legény s egy keresztény lány megszerették egymást. A leány apja először hallani sem akart a dolgról, végre azzal a fejtétellel adta a beleegyezését, ha a legény, a ki segédje volt, felveszi a keresztiséget. A legény

viszont azt kérte, hogy a leány vegye fel az ő vallását. Az alkuból nem lett semmi s a leányt elküldték felejteni egyik nagynénjéhez. A segéddel addig inceselkedtek barátai s addig szidta a princípálisa, míg végre szakított előítéletével; kiment a temetőbe, szülei sírján elmondta utolsó imádságát, elment a paphoz és kikeresztelkedett. A leányt most már haza hívták; de, hogy meglepetést szerezzenek neki, előre nem értesítették a köztük levő akadály megszünteről. A boldog vőlegény maga akarta ezzel meglepni a menyaszonyát s az első találkozáskor kivette zsebéből a keresztlevelet; ugyanakkor azonban a szeretett leány is a kezébe nyomott egy irást, amittől mind a ketten annyira oda voltak, hogy amikor az apa rájuk akarta adni az áldást, egy árva szót sem tudott belőlük kicsikarni. A nagy meglepetésnek az volt a magyarázata, hogy a pesti nagynéni rosszul vigyázott a kisasszonyra s időt és alkalmat engedett neki arra, hogy egy tapasztalt barátnőjével ellátogasson a zsidó rabinushoz s fölvegye Izrael hitét.

— **Magyar utca Berlinben.** A külföld világvárosai egy idő óta Magyarország iránt érzett lojalitásuknak egymásután adnak kifejezést. Csak a mult évben történt, hogy Párizs egyik utcáját nevezték el „Rue Budapest”-nek, most Berlin egyik utcája kap ilyen vonatkozású nevet. A németek azonban mintha sovínisztábbak lennének ebben az udvariasságban. Az utca neve németül „Ungarnstrasse” lesz, ami magyarra fordítva Magyarország-utcát jelent. A városi tanács az új utcák elkeresztelésékor mindig közhírré azokat az okokat is, amelyek elhatározására döntők voltak. Az Ungarnstrasse elnevezésének megokolása a következő: Magyarországnak a törökök ellen való küzdelmeiben résztvettek a Brandenburg tartományak zsoldosai is. Ez a történelmi tény megérdemli a megörökítést. Legyen tehát Berlinben egy utca, amely annak az országnak a nevet viseli, ahol ezek a harcok lefolytak. Ezért kapta az egyik új utca az Ungarn nevet.

— **A vidéki sajtó szerepéről** szép szavakban nyilatkozott Oehler dr., Berlin főpolgármestere. Egy bankctten tartott felköszöntőjében a következőket mondta: Nagyra becsülöm a sajtót, ugy a fővárosit, mint a vidékit. A vidéki sajtó működését sokszor lebecsülik, pedig az általános előrehaladásnak megbecsülhetetlen faktora. Minden város közigazgatásában megtörténik, hogy az ottani sajtó bátorsága folytán visznek keresztül üdvös dolgokat, vagy akadályoznak meg helytelen javaslatokat. A vélemények tisztázására mi sem üdvösebb, mint a helyi hirlap. Gondolkozzanak róla némelyek bárhogyan, a hazaszeretet felkeltésére és ébrentartására semmi sem lehet olyan hatással mint a helyi hirlap. S ezért viseli mindig szívén a vidéki sajtó magasztos hivatását és büszkén vallja, hogy ő is mindig örömmel volt munkatársa és tanácsadója a lapoknak, a mikor csak szükség volt az ő közreműködésére.

— **Sikeros hirdetés.** Érdekes anekdotát olvasunk egy angol lap cikkében a hirdetés művészetéről. Egy ur a templomban elejtette esőrnőjét, melyért sok pénzt fizet-

A nagyérdemű közönséget tisztelettel kéri

TÁNGEL JÓZSEF

női, férfi és gyermekdivatáru kereskedő,

hogy mielőtt őszi és téli szükségletét bárhol is beszerezné, előbb főtér 4. szám alatt lévő raktárát, mely a közelgő idényre dusan van a legjobb minőségű árukkal ellátva, szíveskedjen meglátogatni.

tett és hiába ígért a becsületes megtalálónak jutalmat, még sem került meg az esőernyő. Erre egy újságíró barátja a következő hirtetést tette be a kárvalottal a lapokba: „Ha az illető, a ki Szent Péter templomának előcsarnokából a mult vasárnap esőernyőmet elvitte, — az esetet megfigyelték, — nem akar kellemetlenségbe keveredni, úgy az esőernyőt mielőbb hozza High-Street 10. szám alá. Az illető ismert alak”. Másnap reggel aztán nagyot bámult a hirtető, mert a mikor ajtaját kinyitotta, egész sereg különféle nagyságu és minőségű esőernyőt látott. Némelyikre czédula volt ragasztva, hogy „tévedésből” vitték el, egy másik czédulán meg azt ígerte egy női kéz írása, hogy „A dolog többé nem fog megtörténni”.

— **Az abszolutizmus korából.** Az elnyomatás korszakában, az ötvenes évek elején fehéletes nagy ur volt Benedek tábornagy, a katonai kormányzó. Vele esett meg a következő kis historia, amely azt mutatja, hogy minden fehéletessege dacára sem tudott mindenkién kelő respektust kelteni.

Utaztában Benedek Egerbe jutván, az erseki rezidenciába szállt. A város hatóságai, élükön a papsággal, siettek nála tisztelegni. Benedek ablakából nézte a gyülekező tisztelgők érkezését. Fejedelmi fényű négyes kanyarodik a rezidencia elé, bakján oly gyönyörű termetű és arcú huszárral, hogy Benedeknek szemé-szája elállt a láttára. Ilyen fogaton ő még soha nem ült s így szép szolgát életében nem látott. Nagy uré lehet mindez. Megis kérdezi mindjárt kiseretét, hogy kie ez a gyönyörű fogat.

— Mariássy kanonoké, kegyelmes uram, hangzik a felelet.

Közben a kocsis a már üres fogattal olyan nyolczast kanyarit, hogy a kormányzót a sárga irigység gyötéri a láttára.

— De nagy urak itt a kanonokok!

Ebednél oda fordul az ersek mellett ülő Mariássy kanonokhoz:

— Mariássy kanonok ur!

— Parancsoljon, kegyelmes uram!

— Hol szerezte a huszárját?

— Bécsben, kegyelmes uram.

Bosszusán rándult össze a kormányzó homloka. Észrevette a vagást.

— Miért éppen Bécsben?

— Azért, hogy ne csak mi szolgáljuk a nemetet, szolgáljon az is minket. S úgy látom, hogy jobban tud szolgálni, mint parancsolni, kegyelmes uram.

Mindenkiének megállt a kanál a kezében. Elsapadva várták, mikor tör ki az epes katonára. De túrtörtette magát, nem tört ki. Latszott rajta, hogy visszatörölason tör a fejét. Nagysokára ismét megszólalt.

— Mariássy kanonok ur!

— Parancsoljon, kegyelmes uram!

— Ismerte Inhaber Mariássyt, a hadtestparancsnokot?

— Nagybátyám ő nekem, kegyelmes uram. — Én is szolgáltam alatta. Mondhatom, hogy goromba, durva ember volt alattvalóhoz.

— Mint minden mostani katonatiszt, kegyelmes uram.

Most sem ütött le a mennykő, pedig várták. Benedek sem szólt egy szót sem többet. De Mariássy kanonokból sem lett püspök soha.

Irodalom.

A művészetek története.

(Folytatás.)

„A Művészetek Története” tekintettel van a legújabb kutatások eredményeire, hogy a modern igényeknek megfelelő földolgozásban mutassa be a magyar közönségnek a képzőművészetek fejlődését. Főszöveget a történeti fejlődés minél világosabb feltün-

tetésére, az egyes koroknak és művészeknek minél pontosabb jellemzésére. Az egyes korok és népek művészetét azoknak legerdekesebb és legtipikusabb alkotásaiban szemlélteti, a művészeti stílusokat a legjellegzetesebb példákon magyarázza, a nagy mestereket legjobb műveik alapján méltatja. „A Művészetek Története”-nek célja, hogy a nagy anyag áttekinthető csoportosítása, világos beosztása alapján szép és vonzó előadásban, mely távol áll a száraz tudományos tárgyalástól vagy a frázisos, fölületes esztétizálástól, vázolja a különböző korok és népek művészeti törekvéseit és tevékenységét és hogy a fejlődés menetének pontos jellemzésével az olvasót a művészetek és történetüknek ismeretébe bevezesse és a képzőművészetek emlékeinek gazdag világában biztosan kalauzolja.

Műtörténeti munkánál elsőrendű követelmény a gazdag és gondos illusztrálás; ezért a kiadó-cég nem kimélt költséget és fáradságot, hogy a szöveg között, valamint külön lapokon adott nagyszámu képpel és színes műmellékletekkel emelje „A Művészetek Története”-nek értékét és díszét. A választékosan összeállított s a sokszorosító technika modern vívmányainak megfelelő kivitelben előállított képek lapról-lapra kísérvé a szöveget, szemléltetni fogják a művészet legszebb, legjellegzetesebb alkotásait. S itt nemcsak oly képeket fogunk adni, melyek a dolog természete szerint a külföldi hasonló munkákban is előfordulnak, — bár ezek az illusztrációk is külön a munka számára készültek — hanem egész sora lesz található oly képeknek, melyek „A Művészetek Története” számára tett eredeti fölvételeken, rajzokon alapulnak s a melyek máshol még nem publikáltattak. A magyarországi emlékek, valamint a hazai muzeumok és gyűjtemények múlcincsei az illusztrációk összeállításában kiváló méltánylásban részesülnek.

„A Művészetek Története”-hez méltó, művészi kivitelű könyvtábla foglalja kötetekbe a hatalmas munkát. S ha „A Művészetek Története” az illusztrációk szempontjából is eredeti munka lesz, mely a külföldi hasonló munkákkal bátran kiállja a versenyt, egy tekintetben határozottan felül fogja mulni idegenyelvű társait. Ez a magyar

nemzeti szempont. Bő és beható földolgozásban tárgyalja a művészetek történetét Magyarországon, azoknak hazánk földjén előforduló nagyszámu és kellőleg még nem ismert emlékeit és jellemezni fogja a hazánkban gyakorolt művészet sajátosságait.

„A Művészetek Története” négy negyed-rétű, átlag 500 lapra terjedő kötet, 2000-nél több szöveg közti illusztrációval, számos műmelléklettel és színes táblával. A kiadó társulat első sorban arra törekedett, hogy a páratlan díszű, hatalmas méretű munka bolti árát oly olcsón szabhassa meg, hogy hézagpótló nagy művet bárki megszerezhesse, s így módon a nagyarányú vállalkozás valóban elérhesse célját és hatékony tényezője lehessen művészeti kulturánk fejlődésének. A magyar állam támogatása s a kiadó önzetlen áldozatkészsége egyaránt lehetővé tették, hogy a bolti ár valóban aránytalanul csekély összegben állapított meg, s e mellett ez az összeg is csekély havi részletekben törleszhető.

A teljes négy kötetes mű ára füzve 50 korona, diszkötésben 64 korona.

Az első kötet megjelent és minden könyveskereskedésben kapható.

— **Borseprót** bármily mennyiségben jó árban vesz Paulini Rezső Nagyenyeden. Helybeliektől esetleg cserébe is átveszi a borseprót, és pedig 4 veder seprőért 1 veder jó gerepeni bort ad; a csere 20 veder borseprón alól nem történhetik. Továbbá előnyös feltételekkel a borseprót kifőzésre is átveszi. 920 1—3

Szerkesztői üzenet.

Sz. Gy. Marocsucos. Megérkezett a tárcza, meg is köszönjük; de nincs köszönet benne. Nem tudjuk olvasni.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Dr. Inczédi Joksmán Ödön, Lázár István,
Dr. Müller Jenő, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadótulajdonos: Lázár István.

WEISZ ÉS HEIMLER

Pozsonyi Ipartelepe
magánfeleknek

is
a legolcsóbb árban szállítja
hirneves

Vászonáru
Asztalnemű
Törülköző
Zsebkendő

Fehérnemű
Agyhuzat
Paplan
Matrác

stb.
czikkeit.

Árjegyzék és minták bérmentve.

Teljes
Menyasszonyi és vőlegény kelengyék
készítése.

BALLA BÉLA

előnyösen ismert első rendű
friss hús- és hentesáru-

üzletében a naponta frissen vágott marha-, borjú- és sertéshusokon kívül, naponta frissen készített virsli, szalvaladé, párizsi, lengyel- és sütnivaló-kolbászok és itt fel nem sorolt mindenféle húsok és húsnevek állnak a n. é. közönség rendelkezésére.

Husáram folyó hó 15-étől: 1 kg. marhahús 1.28 fill., borjúhús 1 kg. 1.28 fill., II. oszt. 96 fill., sertéshús 1 kg. 1.36 fill., sertéskaraj 1.52 fill., teljesen hizott sertésszalonna olvasztani való 1.80 fillér.

B. pártfogást továbbra is kér **BALLA BÉLA.**

Sz. 8123—1905. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. László Lázár dévai ügyvéd által képviselt Bisztritsányi Ernő alvinczi lakos végrehajthatóknak Andrej Szilviusz marosszentimrei lakos végrehajtást szenvedő ellen 1100 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében a marosszentimrei 134 sz. tkvben A + 2 r. sz. 205, 206 hr. sz. ingatlanból végrehajtást szenvedőt illető felerész jutalékára 623 kor., továbbá a 303 sz. tkvben A + 1 r. sz. 199/2 és 200 hr. sz. ingatlanból végrehajtást szenvedőt illető felerész jutalé-

kára 57 kor., összesen 680 korona becsárban az árverést elrendelte és a fent megjelölt ingatlanok az 1906. évi január 27-ik napján d. u. 3 órakor Marosszentimre község házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfognak adatni

Árverezni szándékozók, végrehajtó kivételével tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 425. szerinti óva-lékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak a kir. bíróságnál, bírói letétbe történt előleges elhelyezéséről nyert letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

Nagyenyeden, 1905. évi november 23-án.

934 1-1

Weiner,
kir. albiró.

Boldog új évet

kíván

Bisztritsány Lajos

kereskedő

Nagyenyeden.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentve küldünk egy próbát a Cozaporból Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egy fő más adható a ivó tudta nélkül

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert esodahatása ellenesen esse teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly esendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegén és becselenségétől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó útra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen, biztos hatásáról. Kezessük, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 125. szám.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 125.)
62, Chance Lane,
London, Anglia.

A NAGYSZEBENI

ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉZTÁR

ad jelzálogköcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A.** 4 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 30.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 26 K. 11 f.
- B.** 5% kamatláb mellett 50 évi törlesztésre; a kölcsön legkisebb összege 20.000 K. — A törlesztés 100 félévi részletben történik; a félévi részlet minden 1000 K. után 27 K. 16 f.
- C.** 5 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
- a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
- b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.
- D.** 5 $\frac{3}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
- b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
- c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- E.** 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
- b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
- c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
- d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Az A. alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B. C. D. és E. alattiak házakra is adatnak; valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetettik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

Alsófehérvármegyei

GAZDASÁGIBANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

Alaptőke 200000 korona.

NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelősebb kamatláb mellett.

Törlesztéses kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már 4 $\frac{1}{2}$ % alapkamattal földbirtokra, a becsérték feléig.

Régibb és magas kamatu jelzálogköcsönöket igen előnyös feltételek mellett konvertál s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le. Bevált értékpapír szelvényeket és sorsol értékeket.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után 500 koronán felül 6 $\frac{1}{2}$ %-ot számít.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsol értékeket.

Betétek után naptól-napig 4 $\frac{1}{2}$ %-ot fizet.

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók

KOLOZSVÁRT, Malom-utca 12 szám.

Alapított 1870-ben.

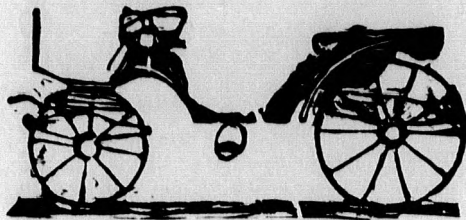
Árjegyzék ingyen.

Kocsi nagy raktár minden igényt kielégítőleg.

Nagy kocsijavító-műhely. Kocsigyártás modern technikai gépekkel felszerelve. Pontos kiszolgálás.

Mindennemű kocsik raktára.

Vidéki megkeresésekre azonnal válaszolunk.

Beesés pártfogását tisztelettel kérve

Gyárunk az egyedül Kolozsvárt, a hol a kocsi minden részét: kerekes, kovács, nyerges és fényező munkát személyes vezetésünk alatt előállít és az által vagyunk a legjutányosabbak árban is. Főzélünk a jó, szolid munka jutányos árban.

255 —

Szeszák Ferencz és Fia, kocsigyártók.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szab. Hattyu gyógyszerár által Majna-Frankfurt. 685 20—52

Telefon 395.

Telefon 395.

KLEIN FERENCZ

Unió gőzmosó és vegyiruha tisztító intézete

Unió-utca 24. szám.

Műhely-telep Tivoli-utca

Br. Bánffy palota.

KOLOZSVÁR.

514 68—104

AZ ÜSTÖKÖS

legelterjedtebb és legrégebbi élelmező.

49. évfolyam. Megjelen minden csütörtökön.

Művészi illusztrált adomái, kitűnő rovatai folytán a legkedveltebb hetilap.

Előfizetési ára: 1/4 évre 4 korona.

Lapunk előfizetői (nyilvános helyiségek kivételével) 3 koronáért kapják, ha általunk rendelik meg az „Üstökös”, vagy egy czimszalagot beküldenek a szerkesztőség és kiadóhivatal címére:

BUDAPEST, VI-ik kerület, Desseffy-utca 26. szám

Utalványok így czimzendők: ÜSTÖKÖS—BUDAPEST.

Ajándék! Minden előfizető megkapja ujév után a „Jókai 25 regénye modern kiadásban” című illusztrált diszkötetet. (Egy album Pál Húgó illusztrációival.)

Szolid kiszolgálás! Jutányos árak!

Mindenkinek fontos tudni, hogy

BERKOVITS BÉLA

Nagyenyed főtéri

raktárának tulsufaltsága és az előrehaladott idény miatt összes áruit

ujévi vásár

rendezése által minden elfogadható árért eladja.

Eladásra kerülnek: az összes férfi-, fiu- és gyermek-készruhák és télikabátok, női- és gyermek kabátok, paletok, a legújabb divatnak megfelelő férfi fehérműek, nyakkendők és kalapok.

Férfi- és női-czipők, kizárólag kézimunka.

Valódi angol és belföldi ruhaszövetek.

Mérték után a legfinomabb ruha 24 óra alatt elkészül.

Mindenkinek saját érdekében fekszik szükségletét míg a készlet tart beszerezni.

915 7—?

Dús választék minden cikkben.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 140.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés díj mellett.

Időben kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6%, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítoi le.

Betétet 4 $\frac{1}{2}$ % kamattal fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

Vas, réz, horgony, diszmű és czimtábla öntöde.

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 3. sz.

Elvállal galvanoplasztikai

munkákat, mindennemű klisék

öntését, rézmetszeteket fénykép

vagy rajz után.

Készít gazdasági vas, réz

gépöntvényeket.

Tisztelettel

626 78—104

Liskai János.